

Slovenska zveza na Švedskem

Slovensko GLASILO

Slovenska BLADET

POLETJE /SOMMAR 2015

ISSN-2000-2173

Št./Nr 51

Letnik/Årgång 14

Slovenska riksförbundet i Sverige

Slovensko GLASILO / Slovenska BLADET

Junij 2015, Št./Nr 51, Letnik/Årgång 14

Izdajatelj/Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem / Slovenska riksförbundet i Sverige, PG:72 18 77-9

Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; Članarina SZ

Slovensko GLASILO (2002) izhaja 4x letno v 560 izvodih

Naslovna fotografija/omslagsfoto (Bohinj) in fotografija na zadnji strani/sista sidan (Stockholm):

Branko Mohorič

Za vsebino objavljenjih člankov so odgovorni avtorji.

VSEBINA – INNEHÅLL

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD.....	3
PREDSEDNIK IMA BESEDO.....	5
SLOVENSKI DOM GÖTEBORG	8
SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING.....	12
ORFEUM – LANDSKRONA	15
SLOVENSKO DRUŠTVO PLANIKA – MALMÖ	17
SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OLOFSTRÖM	18
SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM.....	20
KULTURA	22
NAŠA CERKEV – VÅR KYRKA	23
ŠPORT – SPORT.....	28
NEKAJ ZA OTROKE – NÅGOT FÖR VÅRA MINSTA.....	30
RECEPTI – RECEPT.....	31
VAŠA PISMA – ERA BREV	34
V SPOMIN / IN MEMORIAM.....	44

Glavni in odgovorni urednik/izdajatelj -

Huvudredaktör / Ansvarig utgivare:

Slovenska zveza na Švedskem, Alojz Macuh

Člani redakcije - Redaktionsmedlemmar:

Augušтина Budja, Suzana Macuh, Danni Strazar

Postavitvev glasila v InDesignu / Layout ansvarig:

Danni Strazar

Distribucija pisemskih pošilk (tisk naslovov itd):

Zvonko Bencek

Naslov uredništva / Redaktionsadress:

Slovenska förbundet i Sverige

Box 145

73123 Köping

E-naslov (NOVO!)/E-post:

slovenskoglasilo@gmail.com

Svoje prispevke pošljite na zgornji naslov do 31. avgusta 2015!

Skicka era bidrag till Slovenska BLADET senast den 31 augusti 2015, adressen ovan!

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD

Spoštovani bralci!

Pred vami je nova številka Slovenskega glasila in ker je prišlo do rahlih sprememb v vrhu uredništva, laho rečemo, da tokrat izdajamo glasilo prvič v tej zasedbi. Ker smo vedno veseli prispevkov društev in bralcev, bi vsem skupaj – in obenem tudi sebi – radi olajšali delo. Ker člani uredništva živimo na različnih koncih Švedske, smo že pred časom odprli skupni e-naslov za Slovensko glasilo, ki je: slovenskoglasilo@gmail.com. Radi bi, da vse svoje prispevke vedno pošiljate na ta naslov. Uredništvo ima dostop do tega anaslova in delo si razdelimo.

Ker to počnemo v prostem času (v večernem času), se včasih lahko zgodi, da ne odgovorimo takoj na vašo e-pošto, vendar skrbimo, da pošto pregledujemo vsak drugi dan in poleg tega bomo vedno potrdili tudi prejem vaše pošte.

Prosimo, da v besedilih (torej v Wordu) ne pošiljate nobenih slik, saj so slike slabše kakovosti in jih moramo tako ali tako prenesti v drug program. Vedno jih priložite kot priponko e-pošti. Da bi bilo delo malce lažje, vas tudi prosimo, da ne pošiljate dveh ali več pošilk, temveč besedilo in slike priložite v isti mejl, če gre seveda za en in isti prispevek.

Opomine za oddajo prispevkov bomo poslali kontaktnim osebam v društvih, ki bodo poskrbele, da bo prišel tudi do njihovih članov, saj bo morda kdo želel kdaj kaj prispevati za glasilo.

Upamo tudi, da ste že obiskali spletno stran Slovenske zveze: www.slovenskazvezanasvedskem.com. Na njej objavljamo dogodke, aktualne zadeve in podobno. Sporočite nam o kakšnem dogodku, ki ga prirejate v društvih, in objavili ga bom ona spletni strani! Na tej spletni strani najdete tudi Slovensko glasilo v PDF obliki.

Želimo vam čudovito poletje, pa naj bo vreme lepo ali malce manj lepo. V vsakem primeru ga preživite skrajno lepo!

Uredništvo

Hej!

Efter lite förvirring, funderingar och ett antal frågetecken har vi i den nya redaktionen lyckats knåpa ihop första utgåvan av Slovenska bladet och som du ser, så fick vi ihop det!

Eftersom vi befinner oss i olika delar av landet så upptäckte vi redan i ett tidigt skede att en gemensam e-postadress, dit alla bidrag framöver ska skickas, skulle vara bra. Sagt och gjort: Slovenska bladets nya e-postadress sen en tid tillbaka är: slovenskoglasilo@gmail.com.

Vi ber samtliga att skicka in bidrag till denna adress. Vi är fler som har tillgång till den och arbetet är uppdelat bland oss.

Eftersom vi gör detta på fritiden (kvällstid) kan det ibland hända att vi inte svarar omgående på era mail, men vi ser till att öppna mailen varannan dag och vi kommer även alltid att bekräfta mottagandet.

Vänligen skicka inga bilder i själva texten. Det gör att bilderna blir av sämre kvalitet och inte blir fina i tryck. Bifoga dem alltid som bifogade filer.

För att göra arbetet enklare, vill vi även be er att inte skicka flera mail om samma bidrag, utan skicka gärna text och bilder i ett och samma mail som handlar om ett och samma bidrag.

Påminnelser kommer att skickas till kontaktpersoner i respektive förening och denne ser i sin tur till att sprida informationen bland föreningens medlemmar.

Vi hoppas att ni även hunnit med att besöka Slovenska riksförbundets hemsida och för er som ännu inte gjort det: www.slovenskazvezasvedskem.com

På sidan lägger vi upp kommande evenemang, vad som är aktuellt just nu och liknande. Tipsa oss gärna om evenemang som händer i just din förening och som ska finnas på hemsidan! På hemsidan finns även Slovenska bladet som PDF.

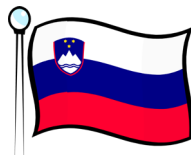
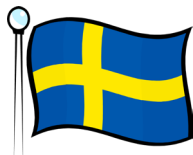
Vänliga sommarhälsningar

Redaktionen

(foto: Lars-Olof Nilsson)

PREDSEDNIK IMA BESEDO

Dragi člani, dragi prijatelji, s spoštovanjem vse skupaj najlepše pozdravljam v imenu Slovenske zveze. Znova je čas, da napišemo nekaj besed o delovanju Slovenske zveze in ustvarjanja novih delovnih smernic, ki smo si jih zastavili na začetku delovnega leta.

Delo društev in zveze je že v polnem teku in za nami je tudi občni zbor, ki je potekal v najlepšem redu. Delo občnega zbora je bilo uspešno opravljeno v mesecu aprilu v prostorih društva Planika Malmö. Društvo Planika je zamenjalo upravni odbor društva in ob tej priliki smo se imeli vsi predstavniki društev priložnost spoznati z novimi vodstvenimi člani društva. V Upravi SZ ostaja zasedba skoraj nespremenjena, zamenjala sta se dva člana, namesto Rudija Uršiča je bil v UO SZ izvoljen v Matej Ross, ki bo opravljal delo v nadzornem odboru delo volilne komisije. Ostali člani UO SZ smo pa ostali na istih mestih kot prej, na čelu z menoj kot predsednikom SZ.

Celotnemu odboru želim lepo, uspešno in prizadevno delo v prihodnjem letu.

Novosti Slovenske zveze so tudi, da je urejena spletna stran z naslovom: www.slovenskazvezanasvedskem.com. Tako bomo v prihodnje lahko novosti in obvestila našli tudi na spletni strani Slovenske zveze. Prav tako na njej pod posebnim zavihkom najdete Slovensko glasilo, ki si ga vsakdo lahko tudi prenese v elektronski obliki. Pogovarjali smo se o tem, da bi naše Slovensko glasilo izboljšali in želja je, da bi glasilo v celoti izhajalo v barvni nakladi. Člani UO SZ imamo nalogo, da do jesenskega sestanka UO SZ poiščemo vse aktualne podatke glede tiska in sestavljanja ter izdajanja Glasila. Vse skupaj prosimo samo za malo potrpljenja, saj je za vse potreben čas in razumljivo je, da bo malce trajalo, da najdemo najboljšo možnost in način, kako priti do novega, barvnega glasila. Od tiskarne JASK, ki nam že nekaj let tiska glasilo, imamo v tem hipu predračun za barvne izvode, ki bi bili dejansko več kot enkrat dražji, zato smo se odločili, da poiščemo nove ponudnike, ki bi bili pripravljeni tiskati glasilo. Upamo, da nam bo s tem še dodatno uspelo izboljšati Slovensko glasilo, da bo še bolj privlačno in zanimivejše, in ga bo tako vsakdo, ki živi na Švedskem, rad prijel v roke.

Delo SZ, ki pa je za nami, je bilo tudi zelo uspešno na vseh področjih. Hvala vsem, ki ste bili soudeleženi pri organizaciji in izvedbi vseh aktivnosti v okviru SZ. Zastavljene načrte in smernice za delo Slovenske zveze za tekoče leto imamo in upam, da jih bomo tudi uresničili in da bomo izpeljali vse načrte, ki smo si jih dali na občnem zboru. Beseda je tudi tekla glede članstva SZ, resno moramo namreč poskrbeti za pridobivanje čim večjega števila novih članov v zvezo. Vsi prisotni na občnem zboru smo bili enotni, da delamo na tem, da pridobimo nove člane v zvezo. Prosimo torej predsednike društev, da se posvetite

pridobivanju novih članov, pogovorite se z ljudmi, ki jih poznate, ter jih privabite med vas v društveno življenje in tudi v življenje SZ.

Moja velika želja je, da si pomagamo in s skupnimi močmi ohranjamo slovensko besedo in kulturo. Skupaj se trudimo za obstoj, prepričan sem, da nam bo s skupnimi močmi to uspelo in bomo dosegli vse cilje in dolgoročne načrte.

Ker smo tik pred poletnim časom, si želim izkoristiti priložnost, da vam zaželim lepo praznovanje poletnega časa in obenem tudi praznika slovenskega dneva državnosti.

Prav tako so pred nami dopust in želim srečno pot vsem, ki se boste podali na pot. Uživajte in si nabерite dovolj novih moči, po dopustu pa znova srečno vrnite nazaj na vaša delovna mesta.

Zahvala Ladu Lomšku za dobro opravljeno delo v upravnem odboru Slovenske zveze v vlogi blagajnika. Prav tako sem se lepo zahvalil vsem v upravnem odboru za dobro delo v odboru Slovenske zveze. Tudi sam sem dobil rože

od podpredsednice Ivanke. V imenu članov UO se mi je zahvalila za delo in trud ter mi zaželela veliko uspeha in zadovoljstva v prihodnje.

Velikokrat sem že rekel, da je lepo delati, če so ljudje za to, in vsekakor bi se rad zahvalil za zaupanje. Z moje strani pa velja, da se bom trudil in delal tako, da bo v redu in prav za vsakega člana Slovenske zveze.

Obvestilo vsem, ki boste v Sloveniji 4. julija: če imate čas in možnost, se odpeljite na Ptuj na srečanje Dobrodošli doma. Več o tem najdete na koncu glasila.

Pozdrav Rudiju Uršič

Dolgoletni član in Predsednik društva KD Slovenija Eskilstuna. G. Rudolf Uršič se poslavlja in se vrača v rodno domovino Slovenijo. Dolga leta je vodil društvo v Eskilstuni, veliko lepega so v tamkajšnjem društvu skupaj preživeli vsa ta leta, veliko lepih in nepozabnih trenutkov bo ostalo članom društva, ki se bodo srečevali še naprej, prav tako pa bo Rudi nesel s seboj v domovino Slovenijo mnogo lepih in prav tako nepozabnih trenutkov.

Dolga leta je bil zvesti član SZ, Rudi je bil tudi član upravnega odbora slovenske zveze, za kar se mu najlepše zahvaljujem v imenu vseh članov upravnega odbora Slovenske zveze. Hvala za vso podporo, delo in ustvarjalnost v SZ.

Rudi, tebi in ženi Aniti želimo vse najlepše, veliko lepih slovenskih trenutkov, naj vaju spremljajo same lepe in dobre stvari, uživajta v toplem domu, ki sta si ga uredila in zgradila, najdita si prostor, kjer bosta preživljala svoje dni.

Srečno upam, da bo kdaj prava priložnost, da se zopet srečamo kot prijatelji in rojaki. Srečno pot in lepo počutje doma v Sloveniji.

Predsednik Slovenske Zveze

Alojz Macuh

SLOVENSKI DOM GÖTEBORG

Novice iz Göteborga

Pomlad je na koledarju že od marca, a j maj minil in je tukaj že junij, pa je še kar hladno, piha mrzel veter in jutraj je slana, tako da smo najrajši kar na toplem in zimskih oblačil še nismo pospravili. Morda bo kmalu bolje in nas bo sonce grela.

Delovanje v društvu poteka v počasnem tempu, saj ne razumemo, zakaj ni več zainteresiranih za izlete (avtobus plača društvo), torej je vožnja brezplačna. Vedno je namreč prijetno, kadar smo skupaj, govorimo slovensko in tako pomagamo tudi naslednjim generacijam. Tudi veliko upokoencev je vedno večji del v Sloveniji in tako je težko določiti datum in cilj izleta. Morda si mislite, da ste neranljivi, pa vam žal lahko povem, da niste. Nepričakovano se lahko zgodi, da zbolite ali morda še kaj hujšega, in takrat bo prepozno, da si boste očiteli, zakaj niste bili bolj pogumni, da bi sodelovali. Možganom ni treba počivati, če ste nehali delati, zato pridite in se družite z nami. Radi bi imeli piknik, vendar je težko določiti datum, verjetno ga bomo izvedli v jeseni. Konec maja smo bili v Vadstena. Vedno nas je manj, tudi od drugod po Švedski je težko dobiti romarje tja.

Molili smo tudi rožni venec v cerkvi po maši ob 12. uri za naše bolne in trpeče, za njihovo zdravje in dobro počutje.

Vsak drug torek v mesecu se srečamo upokoenci vseh narodnosti v Astridssalen, kjer skupaj pojemo sendvič in ga poplaknemo z vodo ali lahkim pivom, kavo in pecivo (to stane 40:-) in nato sledi še kakšen pripravljen program ali pa slike s kakšnega potepanja.

V juniju bomo zaključili z ogledom mestnega muzeja Mölndals stadsmuseet, kjer bomo tudi imeli kosilo. Ta bo stalo do 70 do 80 kr. Prijavite se pri Olgi v cerkvi, tel. številka 031-711 92 64, in prav tako sporočite, ali pridete ob torkih, da vemo zaradi nabave. Za vsem tem stojita Hildegard in njen mož, ki sta res že v letih, namreč čez 80, in v pomoč imata tri slovenske Marije, ki zelo radi pomagajo in se družijo z tako zanimivimi ljudmi, ki znajo povedati veliko, kako so prišli v novo domovino in kaj počno.

Naši jubilarci;

Junij

Darinka Zupančič, 65 let

Vlado Medica, 70 let

Majda Mlinarič, 65 let

Marija Košak, 75 let

Julij

Josef Kregulj, 80 let

Boris Rebec, 70 let

Lenika Jablanovec, 80 let

Avgust

Angela Bohnec, 75 let

September

Vitja Predan, 60 let

Dovolite mi nekaj preprostih besed,

za katere srčno upam, da Vam polepšajo svet.

Zdravje, sreča in veselje

to so naše srčne želje.

BILI SMO NA IZLETU ...

Babice in dedki smo bili med velikonočnimi prazniki z avtobusom na potepanju po Hamburgu. Ogled mesta, vožnja z ladjo po pristanišču. Ni bilo veliko nakupovanja, saj so bile trgovine odprte samo v soboto. Ogledali smo si tudi gledališče na prostem v gramozni jami. To je v rojstnem kraju Karl Maya (napisal je veliko knjig o Indijancih, Winnetouju) v Bad Segerbergu. Ker smo bili na najvišji točki, smo videli daleč naokrog. Vse dni smo imeli

sončno vreme, malce hladno, a smo bili dobro oblečeni. Izleti so najbolj uspešni, če se potuje z avtobusom, in da so ogledi organizirani, tudi hotel je cenejši. Lahko priporočam Resemakarn.

Dragi Slovenci širom po naši drugi domovini, želimo vam prijeten dopust, kjer koli že boste. Veliko lepih trenutkov, zdravja in miru.

Pazite nase in ne pozabite na prijatelje in znance.

Za Upravni odbor

Slovenski Dom

Marija Kolar

Slovo od Lojzeta Mesiča!

Kdo v Göteborgu in okolici ni poznal prijetnega možakarja Lojzeta z njegovimi brki, nasmehom na obrazu in nagajivimi očmi. Nihče ni znal pripovedovati takšnih šal kot on, da nas je včasih vse bolelo od smeha.

Rad je imel družbo, bil je dobrega srca in rad je pomagal (kar so na žalost nekateri izkoristili). Prišel je na Švedsko kot 18-leten fant in se zaposlil ter nato veliko let vozil tovornjak. Življenje je teklo in leta tudi. Nekaj let nazaj je bilo njegovo življenje po možganski kapi oteženo, imel je težave pri hoji in roka ga ni tako služila. Bil je trmast in zahteval je, da ga dajo na rehabilitacijo, ki mu pripada, in jo je tudi dobil. Kljub tegobam je bil dobre volje. Rad je pošiljal sporočila po telefonu in tako sva ohranjala stik in kot že omenjeno, je znal vedno razveseliti človeka s šalo. Še lani sem ga nagovarjala, da naj gre obiskat sestro, brata in sorodnike, odšel je za en teden, ker – kot je sam dejal – ni hotel umreti v Sloveniji.

Bil si član društva in upravnega odbora, hvala Ti za ves trud in delo.

Veliko ljudi se je zbralo ob slovesu in slovo je bilo takšno, kot si sam želel.

Počivaj v miru in vem, da v nebesih ne bo nikomur dolgčas ob tebi.

Namesto rož je društvo Slovenski Dom darovalo 800:- za Strokefonden.

Sestri, bratu, sorodnikom, Lidiji z družino, prijateljem in znancem naše sožalje.

Za UO Slovenski Dom

Marija Kolar

SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING

VABIMO VAS NA PRAZNOVANJE NASTOPA POLETNEGA ČASA IN DRŽAVNEGA PRAZNIKA, KI BO V HUSTI, DNE 19. 6. 2015

Vabljeni vsi na praznovanje nastopa poletja (Midsommar) v petek popoldne od 16.00 ure naprej. Za vse bo urejeno in poskrbljeno, dobrodošli med nas, da slišimo vaš glas. Če imate posebne želje glede hrane in pijače povejte, kot po navadi bomo pekli na žaru in poskrbeli za vse, kar spada zraven.

Računamo na vas, prijavite se po telefonu ali po elektronski pošti.

Dobrodošli!

Hjärtligt välkomna på midsommarfirande och firande av slovenska nationaldagen.

Årets midsommarfirande som kommer att vara den 19 juni efter kl. 16.00 Som vanligt kommer vi att ordna mat och dryck, hör av er om ni har några speciella önskemål.

Anmälan sker via telefon eller e-post.

Välkomna

Vadstena je središče in kraj, kjer poteka najlepše srečanje veliko Slovencev, znancev in prijateljev, ki živimo daleč stran od domovine Slovenije.

Tudi letos smo se zbrali Slovenci in švedski prijatelji z vseh koncev Švedske, za lepi binkoštni praznik, ki je bil še posebej bolj posvečen vsem romarjem, še toliko bolj pa slovenskim rojakom iz Köpinga.

Ponosno smo sodelovali pri krstu novega člana Theodorja in vsem bo ta dogodek ostal v lepem spominu. Srečanje je bilo 23. maja v Vadsteni. Prisrčne čestitke Suzani in Boštjanu ter malemu Theodorju, ki so poskrbeli za lep dogodek na binkoštni praznik. Bilo je lepo in veselo za vse nas, ki smo se udeležili srečanja, nepozabno sončno vreme, ki nam je bilo naklonjeno, je še dodatno pripomoglo k nepozabnemu doživetju, vsekakor pa je to dokaz,

da še obstajamo romarji, ki si želimo, da pride do takšno srečanje za binkoštno praznične dni še veliko let. Kot predsednik društva Simon Gregorčič in Slovenske zveze si želim, da ostanemo še naprej zvesti romarji tega tradicionalnega srečanja, kajti s skupnimi moč-

mi lahko dosežemo veliko in še več. Moja želja je, da pridobimo čim več mlajših članov, prijateljev, romarjev v središče našega srečanja, ter ohranjamo kulturo, materni jezik in običaje, ki smo jih dobili od naših prednikov.

S temi besedami bi se zelo rad zahvalil vsem članom društva »Simon Gregorčič« iz Köpunga za lepo udeležbo letošnjega Binkoštnega srečanja, in na koncu še hčeri Suzani, partnerju Boštjanu ter vnučku Theodorju za nepozabne trenutke, ki smo jih preživeli skupaj za binkoštno praznične dni v letu 2015. Z veseljem in velikim ponosom se bomo vedno radi srečevali za praznik v prelepi Vadsteni.

Dragi člani v Köpingu.

Vsem ki praznujete rojstne dneve in obletnice, vse najboljše!

Dragi slavlenci

Naj rojstni dan prinese mnogo smeha,

zdravja, upanja ter zadovoljstva, medsebojne sreče,

vsem, ki ste praznovali, prav tako vsem ki praznujete v tem času,

naj vam služi vse v najlepšem teku, predvsem pa vam želim

zdravje in lepe trenutke med svojimi najdražjimi in v krogu

društva Simon Gregorčič Köping

ORFEUM – LANDSKRONA

Poletje se bliža z dolgimi koraki, pomlad se počasi poslavlja;

Pomladna

V dišeče jutro se zbudim,
Prekrasen je ta božji svet!
S cvetoče češnje med rosi,
Vrtovi so kot en sam cvet.
Glej, nebes je kristalno čist.
Kot jagnjeta oblački beli,
Tam rahla sapa zgane list
In še naslednji, kot bi peli.
Še potok jel je žuboreti,
Veselo in bolj nagajivo,
Čuj, ptički jeli so žgoleti,
Ah, petje, cvetje to mamljivo!
Pomlad je tukaj v vsej lepoti,
Navdahnil vse je dih brstenja.
Ko grem po stari, znani poti,
Je duša polna hrepenenja!

Občni zbor Slovenske zveze je mimo. Posebnih sprememb v upravnem odboru ni bilo, potrdili so bivši upravni odbor, predsednik je še naprej g. Alojz Macuh. Med nami je začelo primanjkovati ljudi, ki bi bili pripravljeni sprejeti odgovornost z upravnim vodstvom SZ. Zato zelo cenimo naše rojake, ki so navkljub nekaterim težavam še vedno pripravljeni na odgovorne vodilne funkcije. Težave pa so predvsem v upadanju števila članov po društvih. Delno zaradi lagodnosti, delno zaradi bolezni, starosti pa tudi dokaj visoke umrljivosti naših rojakov prve generacije. Zavedati se moramo, da je Slovenska zveza tisti voz, ki nas, Slovence, drži na površju švedske družbe, in če se ta voz ustavi, bomo zapadli v anonimnost ter se izgubili v asimilaciji skupaj z ostalimi priseljenjskimi skupinami.

Ko govorim o visokem številu umrljivosti med našimi rojaki, se sklicujem na trenutno stanje v Landskroni, ki ga najbolje poznam. V zadnji polovici leta je umrlo veliko število rojakov: dr. Jure Piškur, Prevolnik Stanko, Konobar Toni, Terezija Dolničar, Cvetka Kostanjevec, Hendrik Javšovec, Engelbert Grobin in pred kratkim rojakinja Zdenka Marija Novak. Z vsemi temi smo dolga desetletja skupno potovali skozi življenje na Švedskem, na ta ali oni način so se nas dotaknili in pogrešali jih bomo. Rojakom želimo, da naj jim bo zemljica lahka, svojcem pa izrekamo svoje sožalje. Nas je pa tudi kar nekaj, ki smo drugače hudo zboleli, vsake toliko izvemo za koga, da je zbolel za rakom, kar danes sicer še ne pomeni, da mu je zaradi te bolezni usojeno umreti, je pa resno opozorilo, da smo vsi umrljivi in da je vse minljivo.

V Landskroni se število članov zmanjšuje predvsem zaradi umrljivosti rojakov, novega priliva Slovencev pa ni, razen, da se rojevajo otroci slovenskih ali slovenskih staršev po eni strani. To pa seveda pomeni, da so po pripadnosti predvsem Švedi, kar se izraža v odnosu do slovenskih društev. To je povsem naravni proces in seveda ni nič narobe, vendar je občutno za slovensko skupnost, ki se krči.

V društvu Orfeum imamo kot rdečo nit aktivnosti še vedno predvsem obeležitev družinskih, cerkvenih in državnih praznikov. Pevski zbor ima premor, le Dora Tuomainen je aktivna in redno nastopa. Drugače zapojemo še samo v cerkvi in na proslavljanju raznih osebnih praznikov, kot so rojstni dnevi in podobno. Pravkar smo slavili 99 let naše mame, Angele Budja. O njej več v posebnem članku. Sledili pa ji je krst naših najmlajših, ki je bil 23. maja 2015. Prilagam nekaj fotografij za objavo, v veselje in informacijo našim bralcem.

Augustina Budja

SLOVENSKO DRUŠTVO PLANIKA – MALMÖ

Bliža se poletje in v Planiki bo spet tako kot vsako leto, nastopilo poletno zatišje, vendar šele po pikniku, ki bo letos v soboto 13. junija ob 13. uri. Ker Slovensko glasilo še ne bo izšlo do takrat, o tem ne bomo pisali. Doslej je bila navada, da so bili društveni prostori zaprti od sredine junija pa tja do konca avgusta. Letos je Upravni odbor sklenil, da bo Planika odprta vsak petek od 17. do 22. ure skozi vse leto. To pa ne velja za Pevski zbor Planika, ki ima zadnje srečanje 9. junija, z rednimi vajami pa bo znova pričel 18. avgusta. Poleti bodo občasno vadili tudi naši vrli muzikantje.

Prva prireditev v drugi polovici leta bo »Piknik vseh generacij« v kraju Barnakälla v pokrajini Blekinge, nedaleč od Bromölle. Piknik skupaj s Slovensko zvezo prireja Kult. društvo Slovenija iz Olofströma, poteka pa vsako vsako leto na zadnjo soboto v mesecu avgustu, kar bo letos v soboto, 29. avgusta, s pričetkom ob 15. uri. Planika bo uredila prevoz (vožnja traja poldrugo uro) vi pa se prijavite na telefon 040 21 80 48 – Rudolf Belec, ali 040 22 09 14 – Mira Dekanič, do 23. avgusta. Prireditev je na izredno lepi gozdni jasi blizu jezera Ivösjön, kjer je postavljen velik šotor, zagotovljene pa so tudi sanitarije. Prijavite se, ne bo vam žal!

23. maja smo se zjutraj že ob 6.00 z najetim avtobusom odpravili v Vadsteno. Pot je bila

dolga, do tja je kar 400 km. Upravnemu odboru je uspelo zbrati skupaj 14 članov, kar je nekoliko manj kot prejšnja leta. Zjutraj so vsi dobre volje, šal in pesmi ni konca ne kraja, pot mine kot bi mignil. Čisto drugačna pa je vožnja domov. Iz Vadstene se odpravimo ob 22.00 uri, kulturni program in prireditev v dvorani opravita svoje. Sedaj smo prijetno utrujeni, v ušesih še vedno odmevata glasba in petje. Dolenjski muzikantje, ki so nas zabavali, so neutrudni, še bolj neutrudni in zahtevni pa so kljub precejšnji starosti

tudi plesalci. Slovenci pač. Po dveh urah vožnje proti domu nekoliko omagamo in postajamo zaspani. Ob pol štirih zjutraj smo na cilju. V bodoče se bo treba pošteno potruditi in privabiti v Vadsteno tudi mlajše člane slovenskih društev. Teh je na Švedskem toliko, da bi zlahka napolnili vse razpoložljive prostore, v Vadsteni pa jih srečamo malo, vse premalo. Vsi vemo, da jim ni lahko, življenjske razmere so se v zadnjih nekaj letih občutno spremenile. Mnogo jih dela na odgovornih delovnih mestih, ki zahtevajo celega človeka, da ne govorimo o otrocih – mladostnikih, katerih vzgoja je zelo težka in vse preveč važna, da bi jo lahko zanemarili. Morda bi bilo dobro, da se Slov. katoliška misija prične pogovarjati z upravnimi odbori društev in skupaj kaj storiti da bi, po skoraj petdeset letni tradiciji, preprečili zamrtje romanja v to katoliško središče. /Prispevek pripravil Jožef Ficko

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OLOFSTRÖM

Občni zbor in praznovanje 8. marca, dneva žena

7. marca se je v društvenih lokalih srečalo 32 članov. Srečanje se je začelo z občnim zborom. V novem upravnem odboru sta se nam pridružila dva mlajša člana: Miran Rampre (blagajnik) in Alexander Plesec (odgovoren za mladinska srečanja). V društvo smo tudi sprejeli novo članico Jano, ki je lani prišla iz Slovenije delat na Švedsko.

Po dobri hrani in pijači smo zapeli slovenske pesmi s harmonikarjem Viktorjem. Med praznovanjem smo ogledali tudi predstavitev fotografij iz slovenskega Primorja s Karlom Pesjakom. Karlo je svoje čudovite fotografije predstavil z zanimivim pripovedovanjem o svoji življenjski poti, kako je prišel na Švedsko, ter o dopustovanju v Primorju.

Večer se je končal z dobro voljo in veseljem in v novi upravni odbor so izbrani:

Janez Rampre – predsednik, Silvana Stopar – podpredsednica, Miran Rampre – blagajnik, Sabina Kranjc – tajnica, Alexander Plesec – odgovoren za mladino, Janko Kelecini in Lucijan Cah – odgovorna za prireditve.

Balinarsko srečanje v Olofströmu

16. maja je bilo v Olofströmu balinarsko srečanje, ki se ga je udeležilo 22 članov. Odigrali smo tri zanimive tekme v lepem vremenu in se veselili, da smo se spet srečali. Prišlo je tudi nekaj gledalcev. Ko smo se po treh urah igranja odpravili v društvene prostore, nas je pričakala dobra večerja.

Na harmoniko nam je igral Libero Markezic iz Kallinga in z veseljem smo mu zaploskali ter zapeli z njim.

Besedilo sta napisali Silvana Stopar in Sabina Kranjc

Fotografije: Silvana Stopar

SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM

Slovensko društvo v Stockholmu je bilo počaščeno, da se je priznana slovenska pesnica Lucija Stupica, ki zadnja leta živi na Švedskem, odzvala našemu povabilu in skupaj z nami pripravila kulturni večer z branjem poezije.

Zbralo se je nas je precej, tako mladih kot tudi malo manj mlajših. Pesnica Lucija Stupica je brala svojo poezijo, prireditve pa je moderirala predsednica našega društva, vse skupaj pa so popestrili še zvoki klasične kitare. Vzdujše na sami prireditvi je bilo izredno sproščeno in prijetno.

Nekaj časa smo namenili tudi vprašanjem prisotnim in razvila se je prijetna debata, med katero smo omenili tudi poezijo v Sloveniji oz. slovenske pesnike. Slovenija je sicer majhna država, a ima izredne odmevne in priznane pesnike.

Po končanem uradnem delu je sledila odlična zakuska, med katero smo se vsi prisotni sproščeno naklepetali.

TRÄFF FÖR 2. och 3. GENERATIONEN

Dags att vi, andra och tredje generationen träffas!

Efter ännu en lyckad, större träff i Vadstena för alla slovener i Sverige så är min önskan om att andra, tredje (och även fjärde) generationens slovener snart borde göra något liknande för att få träffas! Det var ledsamt att se att det i år var så få yngre med på träffen, jag hoppas att flera yngre kommer nästa år. Framtiden är vår och våra tidigare generationer släpper gärna in yngre, aktiva medlemmar i styrelser och på funktioner, som tidigare skötts av första generationen! Jag har redan hört talas om ett flertal generationsbyten i föreningarna runtom i landet och det är glädjande att få höra att kulturen, språket, traditionen kommer att kunna leva kvar!

Jag skulle vilja komma i kontakt med varje förenings ungdomsansvarig för att börja planera inför en gemensam slovensk träff för de yngre generationerna (självlklart är alla välkomna, gammal som ung!) Det vore roligt att lära känna varandra oavsett var i Sverige vi bor!

Jag ser fram emot era mail/samtal!

Med vänlig hälsning

Suzana Macuh, medlem i Slovenska föreningen i Köping

och ungdomsansvarig i slovenska riksförbundet

suzana.macuh@gmail.com , 072-943 17 31

KULTURA

KONCERTA NA DANSKEM IN ŠVEDSKEM – SLOVENSKA ZBOROVSKA GLASBA!

Proti koncu meseca bo na Švedskem in na Danskem znova dirigrala Jerica Gregorc Bukovec, ki je pred leti živela in umetniško ustvarjala na Švedskem. Na koncertu bo nastopila z vokalno skupino Palaestra Vokalensemble, dirigentki pa bosta tako Jerica Gregorc Bukovec kot Cecilia Martin-Löf (redna dirigentka zbora Palaestra Vokalensemble).

Koncerta bosta:

23.junija – Kopenhagen, Svenska Gustav Adolfskyrkan (Copenhagen) ob 17.00 uri

24.junij – cerkev Stenbrohults kyrka, Diö, ob 20.00 uri (spletna povezava je navedena spodaj). Zbor bo večinoma prepeval slovensko zborovsko glasbo.

Dirigenten Jerica Gregorc Bukovec, som tidigare bott och arbetat i Sverige, kommer återigen till Sverige och Danmark. Hon kommer att uppträda tillsammans med vokalgruppen Palaestra Vokalensemble och dirigera tillsammans med deras ord. Dirigent, Cecilia Martin-Löf.

23. juni – Köpenhamn, Svenska Gustav Adolfskyrkan (Köpenhamn) kl. 17.00

24. juni – Diö, Stenbrohults kyrkan kl. 20.00 - ytterligare information om denna konsert hittar du på <http://www.svenskakyrkan.se/stenbrohult>

Repertoaren består främst av slovensk körmusik.

Hjärtligt välkomna!

Foto: Jana Jocić

NAŠA CERKEV – VÅR KYRKA

VADSTENA 2015

Letošnje tradicionalno binkoštno romanje v Vadsteno je bilo v soboto, 23. maja. Bilo je že 42. srečanje Slovencev iz vseh krajev Švedske, ki so se priklonili sozaveznici Evrope, sv. Brigiti Švedski na ta veliki katoliški praznik, kot so Binkošti. Srečanju so se pridružili visoki gosti, ki so obiskali Vadsteno prvikrat, pa tudi gosti iz drugih držav, ki vedno znova radi prihajamo v ta idilični romarski kraj ob jezeru Vättern.

Glavni voditelj binkoštna maše, dr. Matjaž Roter, je prispel v Vadsteno iz Urugvaja, kjer opravlja v Montevideu službo tajnika Apostolske nunciature. Dr. Roter, ki je povezal letošnji dopust v Sloveniji s povabilom slovenskega dušnega pastirja na Švedskem, gospoda Zvoneta Podvinskega, je prispel na binkoštno romanje skupaj z njegovimi starši iz rodnih Trbovelj. Sveta maša je bila v samostanski cerkvi sester Sv. Brigite. Bogoslužje je spremljal organist Dominik Krt, vodja Kvarteta Krt iz Kamnika, ki se je rojakom na Švedskem že večkrat predstavil.

Zelo počaščeni pa so bili romarji tudi z obiskom nj. eksc. Toneta Kajzerja s soprogo in hčerko, slovenskega veleposlanika za vse nordijske države, s sedežem v Kopenhagenu. Prijazen in prijateljski dostop tega diplomata in tudi vse njegove družine bo ostal rojakom na Švedskem za vedno v lepem spominu. V govorih pred slovensko lipo, ki so jo posadili rojaki v vrtu pred veličastno romarsko baziliko že leta 1998, in tudi med prijetnim druženjem v dvorani je gospod Kajzer poudaril pomembnost teh srečanj in se zahvalil za ohranjanje slovenstva in slovenskega narodnega izročila. Ob koncu govora je pred lipo zazvenela iz vseh grl pesem »Lipa zelenela je«, seveda večglasno, kot znamo le Slovenci. Tudi v procesiji do lipe in ob njej je spremljal ljudsko petje Dominik Krt, tokrat na harmoniki.

Med sveto mašo smo se spomnili tudi velikih, v zgodovino zapisanih dogodkov: 3. leto vladanja papeža Frančiška; 3. leto, ko je bil škof Gregorij Rožman pokopan v ljubljanski stolnici; 53 let Slovenske katoliške misije na Švedskem; 42. vseslovensko romanje in vseslovensko srečanje za Binkošti v Vadsteni; 11. obletnica vstopa Slovenije v EU; 24. obletnica

slovenske državnosti; 70. obletnica konca II. svetovne vojne in 70. obletnica krutih pobojev v Sloveniji.

Letošnje srečanje je bilo še nekaj posebnega, saj smo bili med sveto mašo priča izredno lepega obreda svetega krsta malega Theodorja, vnuka predsednika Slovenske zveze na Švedskem, Lojzeta Macuha. Krst je svečano opravil župnik Zvone Podvinski. Mali Theodor ni niti enkrat glasno motil njegovega sprejema med božje otroke, temveč je delil ljubke nasmehe vsem, ki so ga nosili po rokah.

Ob koncu svete maše je Robert Kralj predstavil doslej prvo knjigo v slovenščini o švedski svetnici in mistikini iz 14. stoletja, ki ima naslov »Nebeška razodetja sv. Brigite Švedske«. Knjigo, katere glavni pobudnik in pisec spremne besede je Robert Kralj, sta prevedli Ma-

rinka in Danni Stražar. Izdala jo je založba Družina. Robert Kralj je med kratkim predavanjem predstavil čas, v katerem je živela sveta Brigita Švedska ter njeno bogato življenje. Neverjetno, kakšno znanje si je Robert pridobil, ko je delal doktorsko disertacijo iz Sv. Terezije Avilske. Ne samo Švedi, tudi Slovenci doma in po svetu moramo biti ponosni na ta zgodovinski dosežek Brigitinih Nebeških razodetij v materinem jeziku. Rojaki, sezite po tej knjigi, ki jo lahko nabavite v katoliških knjigarnah po Sloveniji ter pri svojem dušnem pastirju Zvonetu.

Od slovenske lipe je procesija krenila v veličastno staro gotsko baziliko, kjer so shranjene v posebni skrinji relikvije sv. Brigite Švedske. Odpeli smo lavretanske litanije, na koncu pa prejeli božji blagoslov. Sledilo je prijetno srečanje na skrbno urejenem in cvetočem vrtu pri sestrah sv. Brigite Švedske. Tudi letos so pripravile za vse romarje okusno zelenjavno juho, kakršno znajo skuhati samo te dobrosrčne redovnice. Za dobre kranjske klobase je na vrtu poskrbel misijski pastoralni svet, ki je tudi v dvorani romarjem nudil odlično večerjo in slovensko vino. Prijetno srečanje je popestril ansambel »Ne ga lomt z Dolenjske«.

Prikupni fantje so neutrudno igrali domače viže in prepevali pesmi, mnoge tudi skupaj z rojaki, ki bi še dalje vztrajali ob petju in plesu, če ne bi bila pot domov tako daleč. Proti koncu večera se je ansamblu pridružila še odlična pevka Danni Stražar iz Stockholma in skupaj z ansamblom zapela nekaj slovenskih narodnih uspešnic.

V popoldanskem kulturnem programu, ki sta ga vodila podpredsednica Slovenskega doma v Göteborgu, gospa Marija Kolar, in župnik Zvone, je bilo izrečenih veliko dobrodošlic, pa tudi pohval in zahval osebju, ki je pripomoglo, da je bilo to srečanje zopet tako lepo, da je lahko žal vsem, ki se ga niso, pa bi se ga lahko udeležili. Predsednik Slovenske zveze na Švedskem, Alojz Macuh, pa je najprizadevnejšim članicam misijskega pastoralnega sveta podelil zahvalna priznanja. Župnik Zvone je naznanil, da bo izkupiček tombole, ki je bila tudi letos zelo bogata, preko slovenskega Karitasa nakazal prizadetim v potresu v Nepal.

Okrog polnoči smo zaključili ta lep dan in se poslovili z željo ter upanjem, da se srečamo zopet na 43. romanju v Vadsteni, ki bo v soboto 14. maj

Danica Dyllong

(Fotografije iz Vadstene sta prispevala Lars-Olof Nilsson in Danica Dyllong)

NEKAJ SLIK LETOŠNJEGA SREČANJA SLOVENCEV V VADSTENI

ŠPORT – SPORT

ŠPORTNIKI IZ DRUŠTEV: TOKRAT SE PREDSTAVLJA PLANIKA

3. generacije Slovencev v športni disciplini taekwondo

Rudi Belec je svojo športno kariero začel kot 15-leten ten fant na športni gimnaziji v Mariboru. Kot član NK Maribora se je poleg nogometa v prostem času začel ukvarjati s karatejem.

Kot mladinec je pri svojih 18 letih nastopal na mednarodnih tekmovanjih po vsej (takratni) Jugoslaviji.

Kot številne druge je tudi Rudija ponesla pot v tujino.

Leta 1978 se je preusmeril na nov šport, ki je takrat bil novost v Evropi in na Švedskem, namreč na taekwondo.

Dolga leta v tem športu so mu prinesla kar nekaj odličij, tako na švedski kot tudi na mednarodnih tekmovanjih..

Njegovi največji dosežki v tej športni panogi:

- 1. mesto na švedskem državnem prvenstvu v Göteborgu 2009;
- tekmovanje na Škotskem: 1. mesto v tehniki (Kros) 2011
- 3. mesto na svetovnem prvenstvu 2012 v Talinu v Estoniji.

Tudi kot sodnik se je udeležil 15. svetovnega prvenstva, ki je potekalo v Sloveniji leta 2007 (Bled)

Leta 2010 ga je pot popeljala na 17. svetovno prvenstvo v Severno Korejo, kjer je bil selektor švedske elite z 10 nastopajočimi iz cele Švedske.

Rudi je tudi za seboj potegnil še preostale člane svoje družine. Sin Dennis ima za seboj nekaj let trdega treninga in je dosegel 1. mesto v borbah na švedskem državnem prvenstvu v Göteborgu.

Prav tako je pri petih letih začela trenirati tudi vnukinja Moa.

Požrtvovalno delo obrodi sadove. Kot najmlajša članica si je leta 2012 pridobila najvišji pas že pri dvanajstih letih.

Vnukinja Savannah ni izjema in tudi ona napreduje ter ima za seboj že 2 leti treninga v svoji karieri. Rudiju, Dennisu, Moi ter Savannah želimo veliko uspehov v nadaljnji športni karieri.

NEKAJ ZA OTROKE – NÅGOT FÖR VÅRA MINSTA

SIJAJ, SIJAJ, SONČECE

Sijaj, sijaj, sončece
Sijaj, sijaj, sončece,
oj sonce rumeno!
Kako bom pa sijalo,
k' sem vedno žalostno.

Če zjutraj zgodaj gori grem,
dekleta jokajo,
bi rade še ležale,
pa vstati morajo.

Če opoldne vroče sijem,
se hlapci kregajo,
bi v senčici ležali,
pa delat' morajo.

Če zvečer zgodaj doli grem,
pastirci tarnajo,
domov bi radi gnali,
pa črede nimajo.

*Če ne poznate pesmice, si jo lahko poslušate na spletni strani Slovenske zveze, www.slovenskazvezanasvedskem.com pod zavihkom Slovensko glasilo

* Om du inte känner till sången, kan du lyssna på den på slovenska riksförbundets hemsida. Sången hittar du under fliken Slovenska bladet

RECEPTI – RECEPT

Čemaževa juha

Sestavine:

3 krompirji

pol litra vode

jušna kocka

muškatni orešček

šop čemaževih listov

poper, sol - po okusu

Postopek:

Olupimo krompir in ga narežemo na kocke ter damo kuhati. Ko je mehek, dodamo jušno kocko in čemaževe liste, kuhamo še kakšni dve minuti. S paličnim mešalnikom dobro zmeljemo, da nastane kremna juha (ni je treba zgoščevati). Po okusu začínimo. Juhi lahko po želji dodamo tudi kakšno žlico kisle smetane. Postrežemo z opečenim kruhkom ali kroglicami.

Vir: kulinarika.net, slika: jazkuham.si

Špargljev zavitek z baziliko

Sestavine:

600 g špargljev

2 rumenjaka

300 g svežega sira

50 g masla

1 šopek bazilike

2 jedilni žlici paradižnika (posušenega)

sol

poper

Priprava: Za špargljev zavitek z baziliko najprej olupimo šparglje. Vodo solimo in sladkamo in jo zavremo. V vodo položimo šparglje in kuhamo pribl 5 minut, da ostanejo hrustljavi, Splaknemo s hladno vodo.

Stopimo maslo in na krpo položimo vlečeno testo. Premažemo ga z maslom in nato prekrijemo z novim listom testa ter spet premažemo z maslom.

Baziliko narežemo na drobne trakove, paradižnike pa na grobo nasekljamo. Oboje zmešamo s svežim sirom in rumenjacom, solimo in popramo. Spodnji del vlečenega testa premažemo s svežim sirom in pri tem pustimo 2 -3 cm roba. Šparglje po dolžini razdelimo. Robove zapremo in s pomočjo kuhinjske krpe zavijemo testo za zavitek.

(Fotografija je vzeta s strani jazkuham.si pri tem receptu)

Z zapiralno stranjo navzdol ga položimo na pekač, obložen s papirjem za peko, in ga premažemo z maslom. Špargljev zavitek z baziliko pečemo 20 do 30 minut v predhodno ogreti pečici pri 160°C.

Nasvet: K tej jedi priporočamo paradižnike na žaru.

Vir: jazkuham.si

DOGODKI LETOS POLETI – HÄNDER I SOMMAR

Organizatorji prireditve DOBRODOŠLI DOMA nas vabijo na Ptuj. Takole pravijo:

Dragi Slovenke in Slovenci, naši prijatelji in spoštovani gostje Slovenije!

Letos se bomo srečali na Ptuj, kjer bomo s pesmijo in plesom, prijetnim druženjem in z domačo kulinariko slavili slovenske korenine in skupno domovino. Vabimo vas na območje z najdaljšo neprekinjeno poselitvijo na Slovenskem: nad mestom je Ptujski grad z najbolj obiskanimi muzejskimi zbirkami na Slovenskem, v mestu vsaka stavba pripoveduje zanimivo zgodbo, pod mestom pa se nahaja najstarejša še delujoča vinska klet, ki hrani najstarejši vinski letnik. Ptuj vsako leto proti koncu zime postane slovenska pustna prestolnica, poleti pa njegove ulice oživijo s festivalom sodobne umetnosti Art Stays in glasbenim festivalom Arsana. Jeseni se poklonijo vinski kulturi in pesniškemu navdihu na Dnevih poezije in vina.

Veselilo nas bo, če boste v Slovenijo prišli že prej; na obisk sorodnikov, ogled naše lepe domovine ali pa vas lahko navdušimo z najavo nekaterih dogodkov pred srečanjem:

3.7. Ljubljana

- ob 19. uri otvoritev razstava fotografij Alojza Orla iz Pulja na ZRC SAZU Ljubljana
- ob 19.30 uri otvoritev razstave v atriju NUK-a Ljubljana

3.7. Ptuj

- ob 21.00 uri pred mestno hišo na Ptuj – igra Najstarejša obrt – Mestno gledališče Ptuj
- ob 21. uri na gradu Turnišče – romantična komedija iLutka Mestno gledališče Ptuj

G. Zvone Podvinski pa sporoča, da ste vsi lepo povabljeni na hribolazenje po slovenskih gorah.

22. švedsko-slovenski vzpon v slovenske hribe bo letos v Posavju, in sicer od sobote, 18. julija, do ponedeljka, 20. julija, ko bomo imeli zaključek v Posavju. Prijavite se meni na telefonsko številko: +46708278757, ali pa bratu Zdenkotu in svakinji Eriki v Sloveniji na telefon: +38674956386 (večerne ure). Dobimo se že v petek, 17. julija proti večeru na naslovu Blatno 4D. Odkrivali bomo lepoto Posavskih hribov, Bizeljskega in tamkajšnje zanimivosti. Moj mobilni telefon v Sloveniji je: +38631460747 (nanj bom dosegljiv šele po 6. juliju). Ljubitelji planin in slovenskih hribov, dobrodošli!

vaš Zvone Podvinski

VAŠA PISMA – ERA BREV

Društvo Orfeum ima med svojimi vrstami najstarejšo Slovenko na Švedskem (Landskrona, Helsingborg in Mala Nedelja)

Angela Budja, ki občasno živi pri svojih hčerkah na Švedskem, je 28. aprila 2015 napolnila 99 let svojega pestrega življenja. Po doslej znanih podatkih je Angela najstarejša Slovenka na Švedskem, kakor tudi v svojem rojstnem kraju, pri Mali Nedelji. Ko pogovor z njo nanese na prehojeno življensko pot, katere se rada spominja, pravi: »Moja sreča v življenju so bili moji dobri starši, številni bratje in sestre, moj dober mož in pridni otroci«, pravi. V kro-

gu svojih otrok in njihovih družin ter prijateljev je spet praznovala svoj rojstni dan v Landskroni. Želi si sicer oditi, vsaj za krajši čas, domov, k Mali Nedelji. Žalosti jo predvsem to, da je ostalo le še malo njenih vrstnikov in tudi pevcev, s katerimi je dolga leta pela na koru. Za vse obilne darove, katere je mama Angela Budja v življenju prejela in jih še prejema je vsa družina Bogu globoko hvaležna.

1)1916:Novorojena prvorojenka Angela Bohanec, poročena Budja s staršema Alojzijo in Vincencijem Bohanec.

2)1999: Angela Budja s sinom Janezom in hčerkami Gabrijelo, Avguštinom in Olgo

3)1976:Angela Budja z možem Avguštinom

Angela se je rodila 28. aprila 1916 v kmečki družini z dvanajstimi otroki v vasi Godemarci št.1. Dva od njenih bratcev sta umrla že v ranem otroštvu, pet bratov in pet sester pa je dočakalo lepo starost. Z možem Avgustom sta imela šest otrok, od katerih živijo tri hčerke, sina Janeza pa je po dolgi bolezni zaradi možganske kapi 210 dobri Bog poklical k sebi. Dva sinova sta kot majhna umrla med 2.svetovno vojno. Ostali štirje otroci so si ustvarili družine in Angelo obdarili z dvanajstimi vnuki, 23 pravnuki, 24. je na poti in doslej s sedmimi prapravnuki. Budjeva družina je bila od nekdaj predana petju. V cerkvenih zborih so peli starši in vsi otroci, na Švedskem v okviru slovenskega društva. Oče Avgust je bil dolga leta organist in mežnar v cerkvi pri Mali Nedelji. Zaradi te službe so prodali posest, najprej v Grabšincih, nato še v Moravcih in si kupili hišo bliže cerkve. Ker so vsi otroci z družinami postopoma odšli na delo na Švedsko, sta oče in mati leta 1966 odšla za njimi. Tam je bil Avgust dvajset let organist v katoliški cerkvi Janeza Krstnika v mestu Lanskrona, Angela in vsi njuni potomci pa so peli v cerkvenem pevskem zboru.

Odkar ji je leta 1987 na počitnicah v Sloveniji umrl mož, živi Angela Budja med dvema domovinama, med Švedsko in Slovenijo. Kljub letom je še naprej pela v cerkvenem zboru, dokler je mogla. Danes ji to ni več mogoče, ker ne more priti v cerkev, kar seveda zelo pogrša. Na Švedskem jo enkrat mesečno obišče slovenski izseljenski duhovnik, rektor SKM na Švedskem, g. Zvone Podvinski, pri Mali Nedelji pa občasno farni župnik, g. Tomislav Roškarič. Veliko časa prebije Angela Budja v molitvi, posebno v zgodnjih jutranjih urah. Čez dan pa budno spremlja aktualne politične dogodke na slovenski televiziji, ki jo večkrat tudi zelo žalostijo.

Številno sorodstvo na Švedskem ob praznovanju 97. rojstnega dne Angele Budja

Ob 99. rojstnem dnevu naše drage mame, babice, prababice in praprababice Angele Budja, ji vsi njeni potomci iskreno čestitamo in ji želimo zdravja v nadaljnjem življenju! Pa na tvoje zdravje, draga mamika!!!

POGOVOR Z ANGELO BUDJA, NAJSTAREJŠO SLOVENKO NA ŠVEDSKEM

(*Opomba uredništva: Pogovor z babico smo razdelil na dva dela, saj je zgodba zanimiva, a ker je bogata s kar 99 leti dogodkov, jo bo prijetno brati v več delih).

Za boljše razumevanje in v ilustracijo posredujem na naslednjih straneh intervju z naslovom POGOVOR Z BABICO, ki ga je v novembru 2003 opravila vnukinja Anne-Marie z mojo mamo, njeno babico Angelo Budja. Pogovor je še posebej zanimiv, ker je tudi Angela Budja z možem Avgustom kar nekaj desetletij občasno živela na Švedskem.

OTROŠTVO

Angela Budja, rojena Bohanec, se je rodila 28. aprila 1916 na srednje veliki kmetiji v slovenski vasi Godemarci, v takratni slovenski provinci habsburške monarhije. Bila je najstarejša od desetih otrok: pet sester in pet bratov. V resnici je bilo vsega skupaj 12 otrok, toda dva Angelina brata sta umrla v rani mladosti. Takrat je bila umrljivost majhnih otrok dokaj pogosta, večkrat vzrok smrti ni bil čisto jasen, ker pač ni bilo v navadi, da bi starši vzrok smrti raziskovali. Bohančeva sta bila verna in sta imela zelo dobre medsebojne odnose. Vincenc Bohanec je več kot 20 let vodil romarje na božjo pot k Mariji Bistriški na Hrvaškem. Tja in nazaj so romarji hodili peš. Bohanec je organiziral romarjem prenočišča, odmore in podobno ter med potjo vodil molitev in petje.

Ko se je rodila Angela, je bil oče Vincenc Bohanec vojak v prvi svetovni vojni. Bil je tudi ranjen s strelom v glavo, vendar je preživel. Vinc ni bil nikoli operiran, ampak je nosil kroglo v lobanji vse do svoje smrti leta 1966. V dobo odraščanja Angele in poznejših življenjskih izkušenj spada tudi to, da se je Slovenija – dotlej provinca dvojne monarhije Avstro-Ogrske - leta 1918 formirala v zvezno državo, Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev - SHS, ki je leta 1929 sprejela ime Kraljevina Jugoslavija. Po 2. svetovni vojni leta 1945 je kraljevina prenehala obstajati, nastala je nova država – FLRJ (Federativna Ljudska Republika Jugoslavija), s KP - komunistično partijo na čelu. Slovenija je postala samostojna šele po prvih demokratičnih volitvah leta 1990 in se osamosvojila leta 1991 ter postala mednarodno priznana leta 1992.

Svoje otroštvo je Angela preživljala doma, pazila je mlajše bratce in sestre ter ob jutrih pasla krave. Pomagala je tudi pri ostalih lažjih kmečkih opravilih. Takrat je bilo v navadi, da so otroci pazili drug na drugega, medtem ko so starši delali na polju ali skrbeli za živino v hlevu. Otroci v tistih časih niso imeli vedno priložnosti za igro, tako pravi Angela. Vsaj ona ni imela veliko priložnosti za to. Ona in njeni mlajši bratje in sestre so morali pomagati pri vsakdanjih opravkih, ki jih ni bilo malo. Med drugim so na polju čistili plevel, ne le doma, večkrat tudi pri sosedovih. To so opravljali ročno z motiko, nobenih strojev takrat še ni bilo. Angela se spominja, da so se manjši otroci včasih vseeno igrali med sabo. Takrat je pač veljalo, da so tudi otroci pomagali pri delu. Otroško delo torej ni bilo nič nenavadnega.

ŠOLA

Ko je bila Angela še majhna, ni bilo v navadi, da bi dekleta hodila v šolo. Bila je ena izmed tistih srečnic, ki so smele hoditi v šolo. Vanjo je vstopila pri sedmih letih in jo nato obisko-

vala šest let. Njeno otroštvo vsekakor ni bilo lahko, saj je morala vstajati že v zgodnjih jutranjih urah in opravljati vsakdanja jutranja opravila. Ob vsakem vremenu je poleti še pred šolo napasla krave. Dež ni bil nikoli ovira za pašo. Včasih je prišla domov vsa premočena in je potem šla v šolo. Pašnika pri njih ni bilo mogoče zagraditi, ker je bil teren preveč hribovit. Imeli so precej krav, zaradi katerih je bilo večkrat treba prehoditi dobršen kos poti in poiskati svežo travo, da je bilo dovolj paše zanje. V zimskem času pa so krave jedle seno, ki so ga nasušili in spravili v poletnih mesecih.

MLADOST

Angela je že kot najstnica od leta 1932 pela v cerkvenem pevskem zboru pri Mali Nedelji. Tu je srečala tudi Avgusta - Gusteka Budjo iz Grabšinec 24, svojega bodočega moža (Avgust Budja, rojen 28. 5. 1905), ki je bil tudi pevec. Pripadnost katoliški Cerkvi v Sloveniji je bila takrat nekaj samoumevnega, saj je katolicizem takrat močno vplival na utrip družbe in na posameznika. Vera se je prenašala iz roda v rod, iz staršev na otroke in oblikovala življenje ljudi na vasi.

V oktobru 1934 je umrla Budjeva Jožefa (po domače Kočevarjeva, doma pri Sv. Juriju ob Ščavnici), mati Avgusta Budje, oče Alojz pa je umrl že nekaj let prej in ga Angela ni poznala. Angela se spominja, kako so zvonili cerkveni zvonovi na dan materine smrti. Vzrok za zvonjenje ni bila smrt pokojnice, ampak so zvonovi zvonili takratnemu v Marseillu ubitemu jugoslovanskemu kralju Aleksandru, ki je bil sicer srbskega rodu.

Naslednje leto, dne 3. februarja 1935, sta se Angela in Avgust Budja poročila. Angeli je bilo takrat slabih 19 let, Avgust pa je bil kar 11 let starejši, star skoraj 30 let. Poročila sta se predvsem zato, ker sta se imela rada, pa tudi zato, ker je Gustek po materini smrti na kmetiji ostal sam. Angela mu je pri delu veliko pomagala, kadar ni pestovala svojih mlajših sestic in bratov. Angelino poroko z Gustekom je njena mati Alojzija odobravalna in želela.

STARŠEVSTVO

Dne 10. oktobra 1936 se je Angeli in Gusteku rodila deklica, ki sta ji dala ime Gabrijela (po domače Jelka). Nato se je 26. januarja 1938 rodil še sin Janez. Ko je l. 1939 Angela pričakovala tretjega otroka, je po hudi bolezni dne 10. maja umrla njena mati, stara komaj petinštirideset let. Angela je živela pri možu v Grabšincih, kar je spadalo v faro Sv. Jurij ob Ščavnici, njeni starši pa v Godemarcih, kar je bilo poldrugo uro hoda oddaljeno od njiju. Kakšnega avtobusa, ki bi povezoval ti dve naselji, takrat seveda še ni bilo. Vsak dan je, noseča, obiskovala bolno mater in pomagala vzgajati otroke – brate in sestre, ki so potem vse prekmalu ostali brez matere. Leta 1939 je po daljši bolezni Alojzija Bohanec umrla. Tako je ostal Angelin oče Vinc sam s številnimi otroki. Angelina najmlajša sestra Milica je bila rojena v januarju istega leta kot Angelina hči Gabrijela. Včasih so ji tudi sosedomi pomagali popaziti na njune otroke.

6. junija 1939 se jima je rodil tretji otrok, Slavko. Nekega dne, ko so bili otroci sami doma in sta Angela in Gustek delala na polju, se je zgodila nesreča. Ko sta prišla starša domov, je mali Slavko hudo jokal, ker ga je bolelo v ramenu. Imel je vročino. Sosed ga je s konjsko vprego odpeljal v bolnico. Tu je starša zdravnik najprej okregal, zakaj nista otroka že prej

pripeljala. Slavko je čez nekaj dni v bolnici umrl. Angela ni nikoli izvedela za vzrok smrti, vendar sta z možem sumila, da je imel zastrupitev krvi. Zdravnik jima nikoli ni ničesar pojasnil. Otroka so pokopali na Ptuj, kjer je bila bolnica, v kateri je umrl.

Marca 1941 se jima je rodil sin Milan. Ko je bilo Milanu tri mesece, je umrl za neko otroško boleznijo, ki se je v tistih časih v tej ali oni obliki večkrat pojavila in terjala mlada življenja. Nato sta Angela in Gustek 28. maja 1945 dobila hčer, ki sta ji dala ime Avgušтина. Sprva naj bi ji bilo ime Angela, vendar je župnik pri krstu ugotovil, da je dekletce rojeno na dan sv. Avgušтина in na očetov štirideseti rojstni dan, ter nato odločil, da naj bo Avgušтина. Ko je družina nekaj let pozneje začasno bivala v Ormožu, se jima je 14. januarja 1950 rodila najmlajša hčerka Olga.

SKRB ZA BRATE IN SESTRE

Zakonca Budja sta občasno skrbela za Angeline mlajše brate in sestre, bila sta pa tudi zaposlena, tako s kmetijo kot z javno službo v bolnišnici. Gustek je nekaj let opravljal službo strežnika, najprej leta 1948-49 v Mariboru in nato leta 1949-51 v Ormožu, Angela pa je bila kuharica v bolnici v Ormožu. Gabrijelo so klicali Jelica ali Jelka in Avgušтина Gustika ali Gusti. Jelka in Janez sta bila precej starejša od svojih sestic Gustike in Olge, zato sta bila večkrat njuna varuha, ko sta bila starša v službi. Seveda se je našel čas tudi za otroške igre z otroci iz sosesčine. Bilo je težko obdobje po drugi svetovni vojni, delno zaradi dokaj trdega režima v tedanji Jugoslaviji, delno pa zaradi hudih časov, ki so jih povzročila leta Hitlerjeve vojne v Evropi.

Ko je bil Gustek v mariborski bolnici zaposlen kot bolničar, ga je tam ovadil eden njegovih pacientov tedanji UDBI, češ, da je govoril proti režimu. V službi naj bi se pogovarjal z bivšo redovnico, s katero naj bi ugotavljala, da bo tedanji komunistični režim kmalu propadel, vodji Tito in Kardelj pa naj bi v kratkem izpraznila državno blagajno in z denarjem pobegnili v tujino. Oče o tem seveda ni vedel nič in se o tem ni z nikomer pogovarjal, vendar njegovo zanikanje ni nič pomagalo. To je bilo za časa Stalinove nadvlade, ko je tudi Jugoslavija poslušala njegove ukaze in izvajala likvidacije drugače mislečih. Julija 1948 je bil Budja po številnih zaslišanjih obsojen in zaprt za šest mesecev, vse do januarja 1949. Še prej so ga prisilili, da je podpisal lažno obtožbo in obsodbo, ki so jo vnaprej pripravili.

Angela je za preživetje družine bila prisiljena poiskati začasno zaposlitev v Mariboru. Delala je v bolnici, po službi pa kot gospodinjska pomočnica pri neki družini, da je lahko preživljala sebe in tri majhne otroke. Oče o podrobnostih odvzema svobode po povratku iz zapore ni nikoli govoril z nami, ne s soprogo, še manj pa z otroci. Bilo mu je pač zagroženo, da o tem ne sme govoriti. Tako je te skrivnosti vzel s sabo v grob, saj je umrl še pod diktaturo jugoslovanskega komunističnega režima, leta 1987. Po šestih mesecih zapore se je Gustek vrnil na svoje delovno mesto v mariborski bolnici. Tamkajšnji šef oddelka, dr. Arhar mu je zaupal in mu svetoval, da naj se zaradi lastne varnosti preseli v Ormož, ker mu v Mariboru ne bodo dali miru in ga bodo še naprej zasledovali. Obsodili in zaprli so namreč tudi ženo organista Hartmana, ki je bil Budjevim v Mariboru v veliko pomoč. Opozorilo so vzeli resno. Kmalu so se vsi skupaj preselili v Ormož, Angela in Gustek sta dobila zaposlitev v tamkajšnji ormoški bolnici, kjer so med drugim zdravili tudi tuberkulozne bolnike.

V Ormožu se je potem l. 1950 rodila najmlajša, Olga. Številni konflikti z oblastmi so tudi pozneje večkrat usodno vplivali na življenje Budjevih, vendar je bila obsodba Gusteka na šestmesečni zapor v Mariboru nekaj najhujšega, kar se jim je zgodilo. O postopku, kako doseči popravo krivice, ki jo je nad očetom Avgustom Budjo po vojni zagrešila slovenska UDBA bomo spregovorili pozneje.

POZNEJŠE DRUŽINSKO ŽIVLJENJE

Angelin mož Gustek je kmalu zbolel na srcu. Bilo mu je naporno opravljati težka kmečka opravila, zato je morala Angela večkrat sama zavihati rokave in mu priskočiti na pomoč. Bili so težki časi. Včasih je bilo nujno potrebno imeti denar za razne dajatve državi in podobno, vendar do tega ni bilo lahko priti. Takrat je bilo v navadi, da so ljudje zamenjavali razne pridelke med seboj in tako preživel. Torej: pridelkov niso prodajali, ampak so jih s kom zamenjali, najsi je bilo to za kakšno storjeno uslugo ali za kak drug pridelek, ki ga doma ni bilo. Kadar je bilo treba kupiti prašiča, je bilo zanj potrebno delati pri kmetu deset dni. Dva prašiča – dvajset dni. Za oranje in druge usluge kmetov, ki so imeli konje, je bilo treba odslužiti nešteto dnin, celodnevne dela ob hrani in pijači. Za eno celodnevno oranje na njivi je bilo treba pri kmetu odslužiti kar celih 7 delovnih dni. To je bilo ponavadi od jutra do večera, medtem pa je delo na domačem polju stalo in čakalo. Tudi z otroci se ni bilo časa ukvarjati, tako so se dostikrat vzgajali sami. Ker denarja ni bilo, je največkrat Angela služila pri kmetih, včasih pa tudi Gustek ali celo oba hkrati.

Angela ni bila nikoli prav srečna v vasi, kamor se je nekoč primožila. Sosedje niso bili ravno prijazni, saj je prišla k Budjevim iz sosednje župnije. Grabšinci spadajo pod župnijo Sv. Jurij ob Ščavnici. Godemarci, njena rodna vas, pa k Mali Nedelji. Tako se je družina selila kar trinajstkrat v dveh desetletjih njunega zakona. Domačijo sta prodala precej pozneje, da bi kupila posestvo s hišo v bližini Angeline rojstne vasi, najprej v Moravcih in nato pri Mali Nedelji. Gustek se je po mariborskem in nato ormoškem bolničarskem službovanju izučil za organista. To službo je potem od leta 1953 opravljal pri Mali Nedelji, kakor tudi službo mežnarja – zvonjenje, čiščenje cerkve in drugo. Gustek je zvonil z cerkvenimi zvonovi ob jutrih, ob poldnevu in zvečer, pred vsako mašo, za pogrebe, poroke in druge praznike. To je bilo vsakdanje opravilo, ki ga je obenem veselilo. Denarja zato ni dobil, so mu pa ljudje dajali darove na "zbirco", to pomeni davek v obliki lastnih pridelkov – od mesa do zaseke in moke. Pri čiščenju cerkve mu je večkrat pomagala tudi Angela in pozneje otroci. Prav zato je bila želja po preselitvi bliže centra ali pürge Male Nedelje še večja, saj sta s hojo tja in nazaj izgubila veliko časa. Ko sta končno našla primerno bivališče pri Mali Nedelji, se je pokazalo, da je potrebno pri hiši veliko dodelati in popraviti. Angelini sorodniki so jima pri tem priskočili na pomoč. Popravila sta pozneje financirala s Švedske. Gustek je imel le enega, 10 let starejšega brata Alojza, ki je živel v Sevnici in se med sabo niso dosti videvali. Brat Alojz je bil ideološko na nasprotni strani, imel je državno službo na železnici, otroci so lahko napredovali s šolanjem, za razliko od Gustekovih otrok, ki jim je bil nadaljnji študij onemogočen, predvsem Avguštni, ki je želela biti učiteljica.

USTANOVITEV PEVSKEGA ZBORA

V začetku leta 1953 so se Budjevi ponovno preselili v vas Grabšinci na Gustekovo domačijo. Bivši organist pri Mali Nedelji, Alojz Vrzal, je med tem umrl in tako je Budjev Gustek l. 1953 prevzel službo organista. Postopoma se je tudi dodatno izobraževal za organista, prakticiral pri Sv. Miklavžu pri Angelinem stricu Francu Bohancu in med drugim tudi nekaj časa študiral v Celju.

Prišel je dan, ko je prvič zaigral na cerkvene orgle pri Mali Nedelji in ko je Angela prvič zapela ob njem na koru. Kmalu nato je bil ustanovljen nov cerkveni pevski zbor pod vodstvom Gusteka Budja, ki mu je ob strani kot prva sopranistka stala žena Angela. Za oba je to pomenilo prijetno preobrazbo v življenju, z ustanovitvijo pevskega zbora in z organistovsko službo sta zakonca navezala mnoge prijateljske stike in doživela veliko lepega kasneje v življenju. Vse to sta delila s svojimi otroki in z vsemi, ki so jima bili blizu.

Poleg vodenja cerkvenega pevskega zbora je Avgust Budja nadaljeval delo prosvetnikov in vodil tudi prosvetni pevski zbor. Pevci so bili po večini isti ljudje kot v cerkvenem pevskem zboru, le izbor pesmi je bil drugačen za oba zbora. Budja je v letih 1955 – 1962 tudi režiral številne odrske igre pri Mali Nedelji (Prisega ob polnoči, Amerikanec, Triglavska roža in druge). Tudi sam je igral v več vlogah in k tej dejavnosti pritegnil še člane svoje družine. Pri režiserskem delu mu je večkrat nagajala oblast, cenzurirali so mu odrske igre in spreminjali vsebino, predvsem tiste dele, ki so vsebovali nabožna besedila. Kljub vsem oviram sta Angela in Gustek Budja prešerno delovala na prosvetnem področju pri Mali Nedelji in tako v kulturnem duhu pomagala vzgajati več generacij. Angela ima veliko lepih spominov iz tistih časov. Petje je zanj ves čas pomenilo nekaj lepega v življenju, nekaj v čemer je našla samo sebe.

OTROCI ODRAŠČAJO IN ZAPUŠČAJO DOM

Starejša otroka Janez in Jelka sta odšla zgodaj od doma v svet. Našla sta si svoj dom in zaposlitev na drugem koncu Slovenije, Janez v okolici Celja in Jelka v Škofji Loki. Oba sta pozneje tam našla tudi svoja življenjska sopotnika – Jelka Poldeta Karlina in Janez Štefko Bezenšek. Gustika je medtem končala osnovno šolo in se vpisala na Učiteljsko šolo v Murski Soboti. Žal ji v Murski Soboti štipendije zaradi očetove službe organista po vmešavanju takratnih šolskih upravnikov v domačem kraju niso dodelili in tako iz tega študija ni bilo nič. Gusteku je upravnik učiteljske šole v Murski Soboti to tudi povedal – hčerki so zavrnilo prošnjo za štipendijo, ker starši niso bili dovolj lojalni takratnemu režimu.

Gusti se je kmalu zaposlila v Tekstilni tovarni v Ljutomeru in šla na specializacijo v Maribor. Tu je potem tudi ostala vse do odhoda na Švedsko. V Mariboru je srečala bodočega moža Martina Prevolnika, ki je imel na Švedskem sorodnike. Gusti je leta 1964, kmalu po njuni poroki, odšla za možem k njim na obisk. Olga je medtem končala osnovno šolo in odšla k sestri Jelki v Škofjo Loko, kjer se je izučila za frizerko.

KONEC 1. DELA INTERVJUJA, 2. DEL BOMO OBJAVILI V NASLEDNJI ŠTEVILKI (OP. UR.)

NEKAJ DOGODKOV IZ LANDSKRONE, SORODSTVO BUDJA-BENCEK

Poročali smo že o bolj žalostnih novicah iz Landskrone. Še vedno nas drži smrt v svojem šahu. Dne 12. 05. 2015a je umrla rojakinja Elizabeta Hereka, njena hčerka Ingrid in sin sta nekoč v davnih 70-ih letih pela v pevskem zboru Triglav, pod tedanjim vodstvom Avgusta Budje. 23.05 pa je po hudi bolezni umrla Marianne Jönsson, Švedinja po rodu, mati naše Lotte Karlin, tašča Roberta Karlina. Rada se je udeleževala slovenskih prireditev in pogrešali jo bomo. Naj bo pokojnicama Bog milostljiv in zemljica lahka. Domačim izrekamo sožalje.

V Landskroni pa imamo tudi radostne dogodke, ki dajejo življenju pomen. Kot je nekdo rekel: žalost je sredstvo, da se spominjamo radosti; radost je eden od načinov, da premagamo žalost! (Sorgen är ett sätt att minnas glädjen; glädjen är ett sätt att övervinna sorgen!).

V ponedeljek 18. 05 sta se po točno 38 letih skupnega življenja ob prisotnosti svojih otrok civilno poročila Zvonimir Bencek in Augustina Budja. Cerkevna poroka sledi, če bo božja volja. Zvonko in Gusti sta se spoznala in stopila na skupno življenjsko pot že na tretjem slovenskem binkoštnem srečanju v Vadsteni, daljnega leta 1977

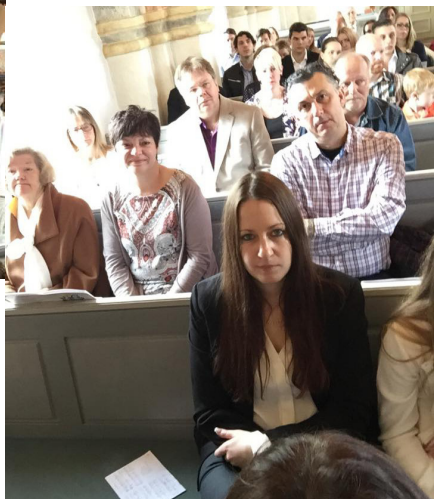

V soboto, 23.05 pa smo bili priče trojnemu krstu v Landskroni Krščeni so bili otroci: Loke Sandberg,roj. 05.11.2014 ter dvojčici Holly in Eyna Westerlund, roj. 26. 02. 2015. Pri krstu je prisostvovalo skoraj vse sorodstvo, blizu 80 nas je bilo, tudi naša mamika, Angela Budja, ki je praprababica tem trem. Nekaj gostov in botrov smo ujeli na fotografije spodaj.

Na sliki levo zgoraj: 5 generacij; na desni zgoraj:
boter Charlie;
desno: botrica Amanda

Dne 28.05 je slavila Augustina Budja 70 let. Slavljenska se prisrčno zahvaljuje za pozornosti in čestitke številnih rojakov, sorodnikov in prijateljev. Razveselili ste me z vašo pozornostjo, dragi moji. Hvala mojemu možu Zvonkotu, hčerkam in ostalim sorodnikom, za pomoč pri pripravah, vsem, ki mi stojite ob strani in ste me obiskali na domu ter popestrili moj 70. rojstni dan!

Bralcem Slovenskega Glasila in vsem rojakom doma in po svetu želimo toplo poletje, da se zdravi in polni energije spet vrnete domov.

Augustina Budja Bencek

Zadnje slovo od Rože Tomažič iz Göteborga

Po težki bolezni je spravljena z Bogom na sam Vnebohod, Gospod s tega sveta 19. maja 2015 poklical k sebi našo rojakinjo Rožo Tomažič. Od nje so se poslovili številni rojaki v četrtek, 4. junija v cerkvi Lundby Nya kyrka in na tamkajšnjem pokopališču, kjer je družinski grob Tomažičevih.

Njena knjiga življenja se je odprla 17. januarja 1946 v Deličih v Istri. Bila je hči prvorojenka, kot dar Silvi in Tomotu Červar. Zanj sta prišli na svet še Ana in Liljana. V 60. letih 20. stoletja je vso družino pot pripeljala na Švedsko, kjer so vsi pridni in delavni začeli novo življenje. Na Švedskem sta se srečala z Vinkom

Tomažičem, se poročila in bila obdarjena z dvema hčerama, Ann-Christin in Gabriello, ter sta bila presrečna in hvaležna dveh vnukov, Erika in Emila.

Tako, kot je množica judov prišla tolažit Marto in Marijo ob smrti dragega jim brata Lazarja, je tudi množica rojakov, sodelavcev družine Tomažič, prišla tolažit in se posloviti od drage Rože, ki je iz svojega življenja izklesala čudovito podobo plemenite žene, matere, sodelavke, sosede, prijateljice. Kot se zlato prečiščuje v ognju, tako se je prečistila v svojem življenju in postala žlahtnega srca tudi Roža. Bila je skromna, preprosta, dobrega in plemenitega srca, ki je bilo zelo tankočutno do vsakega človeka. Vedno je bila vesela in srečna med svojimi dragimi, kakor tudi v vsaki družbi, posebej ko smo se z njo srečevali tudi pri slovenskih sv. mašah. Ker je bila sama vselej pozitivna, je takšna bila tudi do soljudi, ki jih je tudi spoštovala. Vsem nam je bila sončni žarek. Tako je ob svojem 60. rojstnem dnevu, ko smo se zbrali pri njej na domu, ko naj bi bila ona v središču pozornosti, v svojem plemenitem srcu naredila eno zelo lepo gesto, ko je ob prihodu mame in ata, mami podarila šopek rož in se staršema zahvalila za življenje ter vso ljubezen, ki so jo sestre Roža, Ana in Liljana pile od svojih staršev.

V svojem življenju je bila podobna možu, ki je na njivi našel zaklad, ga skril, šel in prodal vse imetje in kupil to njivo in z njim zaklad. Bila je podobna iskalcu biserov. Ko je našel dragoceni biser, je tudi on vse prodal in kupil ta biser.

En čudovit zaklad, en prekrasen biser je bilo Rožino preprosto, a tako bogato življenje, polno veselja, ki ga je delila s svojimi domačimi, s sosedi in prijatelji ter s svojimi sodelavci, ki so jo kot odgovorno zelo spoštovali. Na ta zaklad, na ta biser so še posebej ponosni vsi njeni dragi.

Draga Roža, v imenu Misijskega pastoralnega sveta in tudi v svojem imenu se zahvaljujem za vso dobroto in ljubezen, ki ste jo izkazali naši skupnosti na Švedskem, kakor mnogim gostom iz Slovenije, ki so se na poti v Vadsteno ustavili v vašem domu. Hvala vama z Vinkom za pomoč pri slovenski lipi v Vadsteni. Tudi vajina velika zasluga je, da je bila tam posajena in da tam raste slovenska lipa, ponos Slovencev na Švedskem. Naj vas dobri in usmiljeni nebeški Oče nagradi z vsem bogastvom večnega življenja v nebesih, potem ko ste končali vaš veliki petek trpljenja, ki ste ga velikodušno darovali za vaše drage domače.

Svojo knjigo življenja ste popisali z bogato vsebino, ki nam bo ostala v srcih in iz te knjige se bomo tudi mi učili narediti nekaj lepega iz življenja. Počivajte v miru in odslej boste z nami pri vsaki sv. maši, ko molimo za naše drage rajne. Bog povrni! Vašim domačim pa iskreno sožalje! Vaš Zvone Podvinski

Rosa Roža Antonia Tomažič - In memoriam

född 17 januari 1946 i Istrien, avliden 19 maj 2015 i Sverige

Gråt inte vid min grav.

Jag finns inte där

Jag finns i solens spegelblänk på fjorden.

Jag finns i vindens lek över sädesfälten. Och när Du en tidig morgon

väcks av fåglars kvitter

är det min röst Du hör.

Så gråt inte vid min grav.

Jag är inte död.

Jag har bara gett mig av.

I apostolisk trosbekännelse bekänner vi bland annat

Jag tror på den helige Ande, ... Jag tror på köttets uppståndelse, Och det eviga livet. Amen.

Rosa Tomažič var döpt i tron och levde enligt den tro som gör att vi samlades för att ta ett farväl av vår syster i Kristus, såsom många judar hade kommit ut till Marta och Maria för att trösta dem i sorgen över brodern. Rosa speglade bilden av en vacker fru och moder. Hon var som Michelangelo, som framkallade livet ur marmor och idag beundrar vi hans mästerverk, exempelvis verken i Sankt Petri kyrka i Rom.

Rosa Tomažič var en underbar person, en person som berörde alla som kände henne. Rosa var en blygsam, enkel och ädel människa med ett gott hjärta. Hon var rättvis och

rättfärdig. Hon var värdig sitt förtroende. Hon levde enligt Evangeliet, med glada budskap i dagliga livet. Hon offrade sitt liv för familjen, för sitt arbete i Kyrkan, överallt.

Var och en av oss minns henne som en glad och lycklig människa. Hon var alltid positiv, hade alltid positiva tankar om alla människor, respekterade dem. Hon var känslig och hjälpsam, särskilt för dem som behövde hjälp, stöd...

Efter ett så rikt liv, är hon nu på väg till himmelen, framför vår allsmäktige och barmhärtige Gud, framför vår himmelske Fader, hon belönas från Guds händer för allt gott hon gjorde för Gud här på jorden.

Kära syster i Kristus, tack för allt du har gjort för din käre Vinko. Stort tack för vad ni båda har gjort för era döttrar Ann-Christin och Gabriella. Gud vet hur stark kärlek du visade för dina nära och kära, även för slovenerna här i Sverige, för slovenska vallfärden till Vadstena under alla dessa år. Hjärtligt tack för att ni, familjen Tomažič, välkomnade så många gäster i ert hem, att de fick ta del av er gästfrihet.

Rosa påminner om en man som hittade en skatt som låg gömd i en åker. Han gömde den igen och i sin glädje går han och säljer allt han äger och köper åkern. Eller om en köpman som sökte efter fina pärlor. När han hittat en dyrbar pärla går han och säljer allt han äger och köper den. (Jfr Matteus 13:44-46).

Hennes liv, som var enkelt men fyllt av glädje, var hennes skatt. Ett liv hon delade med sin stora familj, vänner och grannar och, med sina arbetskamrater. Hon påminde en dyrbar pärla som hennes make Vinko, döttrarna Ann-Christin och Gabriella, barnbarnen Erik och Emil, är mycket stolta över.

Livets väg, hennes vallfärd här på jorden har slutat, men Rosa lever kvar i våra liv. Hon lär oss hur vi ska fortsätta leva våra liv. Må hon vara ett föredöme i vårt dagliga liv. Hon är alltid med oss i våra böner när vi ber för våra avlidna.

Kära Rosa, må du vila i frid.

Stort tack för allt och vi ses i himmelen. Amen.

Skrivet av: Zvone Podvinski

Slovensko GLASILO – Slovenska BLADET

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza / Slovenska riksförbundet i Sverige
Box 145, 731 23 Köping (nov. 2013)

Predsednik / Ordförande: Alojz Macuh; slovenska.riksforbundet@gmail.com

NASLOVI – ADRESSER

KLUB KULTURE SLOVENIJA

Preds: Karli Tunko
c/o Karli Zunko,
Norra Torggatan 17, 640 30 Hälleforsnäs
slovensko.drustvo@gmail.com

IVAN CANKAR

Preds.: Ivan Zbasnik
Meteorv 17, 302 35 Halmstad
il.zbasnik@bahnhof.se
Tel.: 035 2112 94 / M: 0706 620 232

SD SIMON GREGORČIČ

Scheelegatan 7, 731 32 Köping
Preds.: Alojz Macuh, 0221-185 44
aa.macuh@gmail.com

KD SLOVENIJA

Vallmovägen 10, 293 34 Olofström
Preds.: Janez Rampre;
Mob.: 073-344 95 27
janez.rampre@oktv.se

SLOVENSKI DOM

Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Jože Zupančič, 031-98 19 37
marianne.ratajc@byggnads.se

KD FRANCE PREŠEREN

Box 5271, 402 25 Göteborg
Lado Lomšek, 031-46 26 87 SKD
ladolomsek2@gmail.com

SLOVENSKA AMBASADA (sept. 2012)

Amaliegade 6, 2. floor
1256 Copenhagen K, Denmark
Telefon: +45 33 73 01 20
+45 33 73 01 22
Faks: +45 33 15 06 07
e-pošta: vkh@gov.si

SLOVENSKO DRUŠTVO PLANIKA

V:a Hindbyvägen 18, 214 58 Malmö
Rudolf Belec, 040 21 80 84
belec54@gmail.com

SLOVENSKO DRUŠTVO STHLM

c/o Anton Kisovec
Rosendalsslinga 3, 186 33 Vallentuna
P.: Vika Lindblad, 08 89 74 96; 0707 80 09 20
slovdrustvo.stockholm@gmail.com

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM

c/o Bencek-Budja
Hantverkarg. 50, 261 52 Landskrona
Avguštna Budja, 0418-269 26
budja@bredband.net

SLOV./ŠVEDSKO DRUŠTVO

Darko Berginc
Kadettg. 30 D, 254 55 Helsingborg
Blagajnik: 042-156 188

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA

Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Zvone Podvinski, 031 711 54 21
zvone.podvinski@rkc.si

